

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Γεννήθηκε στην Έφεσο κατά το [544 π.Χ.](#) Αν λάβουμε όμως υπ' όψιν ότι η ακμή του συμπίπτει με την 69η Ολυμπιάδα ([504 π.Χ.-501 π.Χ.](#)) και έζησε 60 έτη, μπορούμε να δεχθούμε ότι ο θάνατός του συνέβη το [484 π.Χ.](#) Πατέρας του αναφέρεται ο Βλύσων (ή Βλόσων) ή Ηράκων. Ανήκε στο γένος των Ανδροκλειδών, εκείνων δηλαδή που υπό την Αρχηγία του Ανδρόκλου, του γιου του Βασιλέα των Αθηνών Κόδρου, εξόρμησαν από την Αθήνα και έκτισαν στην [Ιωνία \(Μικρά Ασία\)](#) την [Έφεσο](#). Οι περί του βίου του όμως αναφερόμενες ειδήσεις είναι πολύ λίγες. Ο Ηράκλειτος υπήρξε από παιδικής του ηλικίας άξιος θαυμασμού. Αν και δεν υπήρξε κανενός άλλου μαθητής, υποστήριζε ο ίδιος πως είχε μάθει τα πάντα από τον εαυτό του. Από τα διασωθέντα αποσπάσματα του έργου του, φαίνεται ότι γνώριζε πολύ καλά σχεδόν όλα τα συγγράμματα των προγενέστερων φιλοσόφων, των επικών και ελεγειακών ποιητών καθώς και όλες τις ιστορικές συγγραφές που κυκλοφορούσαν στην εποχή του στην [Ιωνία](#). Στον Ηράκλειτο απονέμεται ένα έργο με τίτλο *Περί Φύσεως*, το οποίο χωρίζεται σε τρία μέρη με περιεχόμενο πολιτικό, θεολογικό και κοσμογονικό. Από τα λιγοστά [αποσπάσματα](#) που έχουν διασωθεί, φαίνεται πως ο χαρακτήρας του γραπτού έργου του είναι αποφθεγματικός. Η δομή και σύνθεση των αφορισμών του είναι λεπτομερειακά επεξεργασμένη και το ύφος του αινιγματικό. Αυτός είναι άλλωστε ο βασικός λόγος για τον οποίο αποκλήθηκε «σκοτεινός». *1.Ο βασιλιάς στον οποίο ανήκει το δελφικό μαντείο ούτε λέγει ούτε κρύπτει αλλά δίνει σημάδια. Ο κόσμος για τον Ηράκλειτο δεν είναι αποτέλεσμα δημιουργίας ή γένεσης, αλλά προϋπάρχει προαιώνια και περιγράφεται ως ζωντανή [φωτιά](#), η οποία εναλλάξ δυναμώνει και εξασθενεί, χωρίς ποτέ να σβήνει εντελώς.*

2.Δεν μπορείς να μπεις στο ίδιο ποτάμι για δεύτερη φορά. Η εποχή του είναι μεταβατική και σηματοδοτείται από μεγάλες κοινωνικές, [πολιτικές](#) και [οικονομικές](#) αλλαγές. Η [φιλοσοφία](#) του αντιμετωπίζει κριτικά τις εξελίξεις της εποχής του και παίρνει αποστάσεις τόσο από τη [μυθική](#) παράδοση όσο και από τη νέα κοινωνία που ανατέλλει. Χαρακτηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο το έργο του, ο Ηράκλειτος υποδεικνύει ότι δεν αποκαλύπτει τη σκέψη του με άμεσο τρόπο, ούτε όμως επιχειρεί να παραπλανήσει τους ακροατές του. Παρέχει τα σημάδια, τα οποία εκείνοι καλούνται να εννοήσουν με τον ορθό τρόπο. Η φιλοσοφία του, πάλι με τα λόγια του ίδιου, δεν είναι μια αυθαίρετη και υποκειμενική κατασκευή αλλά μια έκφραση του λόγου που διέπει τα πάντα, όσο και αν μένει απρόσιτος στους πολλούς. Η δυσκολία κατανόησης του λόγου του δεν οφείλεται επομένως σε δική του ιδιορρυθμία, αλλά στην αδυναμία των πολλών να εννοήσουν όχι τα λόγια του αλλά τον ίδιο τον «λόγο».

Χ. Ντίνα ,Α.Νατσι,
Α. Μπρέγκου